

ТЕМА Розвиток української мови

Увага! Письмові завдання виконувати в робочому зошиті, фотографувати й надсилати за електронною адресою trofalexa@gmail.com

1. Основні етапи формування і розвитку української національної мови

А) Праслов'янська мова

(III тис. до н.е – VI ст. н.е)

Б) Протодавньоруська мова

(VI ст.- IX ст.)

В) Давньоруська мова

(IX – перша пол.XIII ст.)

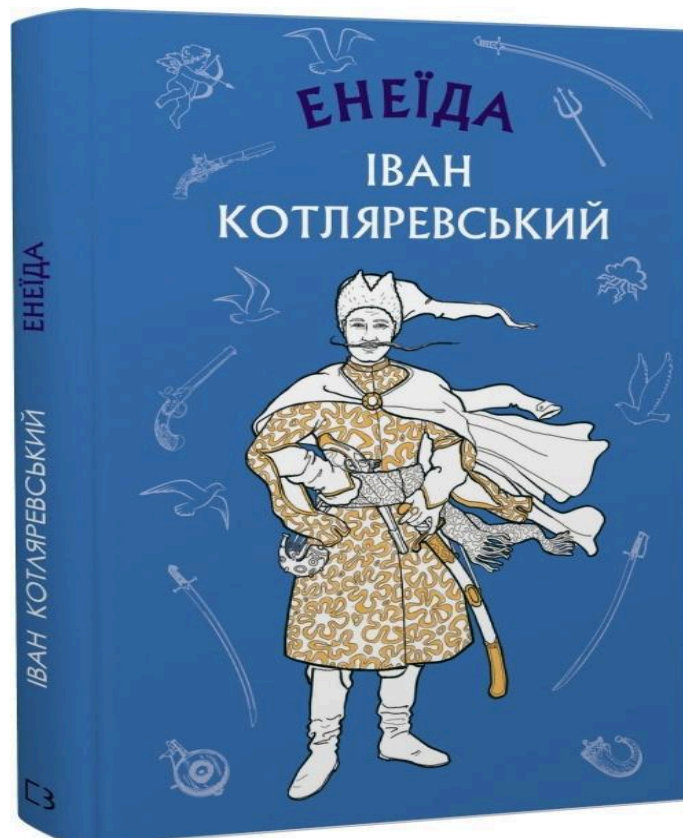
Г) Староукраїнська мова

(друга пол. XIIIст. – XVIII ст.)

Ґ) Нова українська мова

(XIX-XXI ст.)

Нова українська мова. І. Котляревський “Енеїда”

Т.Г.Шевченко відшліфував основні норми української національної мови -

ОСНОВОПОЛОЖНИК

Протягом XIX ст. низкою указів **обмежувалося або зовсім заборонялося** вживання української мови

Відповіддю самодержавства на пожвавлення громадського руху став Емський указ 1876 року «Государ імператор у

18/30 день минулого травня височайше наказав:

1. Не допускати ввозу в межі імперії без окремого на те дозволу Головного управління будь-яких книг і брошур, що видаються за кордоном на малоруському наріччі.
2. Друкування та видання в Імперії оригінальних творів і перекладів на тому ж наріччі заборонити

Отъ Архангельской Конторы Государственной
Войны объявляется, что начинаясь 15-го Марта
1855 года числится Николай Александрович **Андрео-
фалу** капитанъ конторы за № 170, ах действитель-
ный билетъ 1-го затурецкаго майна 1864 г. на № N
170. ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵

От Мелевского Уездного по известной повинности Присутствия — объявлено, что в 1890 году поступила от Долгопетовского Волостного Старшины, доставленная ему против Вокресенской Церкви города Армавирска, № 11 Книга сего года на № 12, метрическая книга на рождество во сн.

На злате, из кістечки Борисова, Киевской губернии, портрет *Павла Платоновича Чубовского* изданный прекрасной малярной автентикой, съ бронзовыми древою на першине. Съ лѣвѣй стороны изданы из малярной фотографическій портрет похобного. Фотография просматривалась в сѣтѣ въ то время, когда Павелъ Платоновичъ былъ въ полѣ сѣтѣ, нахожась в энергич. Портретъ падаетъ золотомъ и булавкой: Павелъ Платоновичъ Чубовскій. Съ правой стороны надпись: Родился 1849 года 16 Января, а съ лѣвой—Умеръ 1884 года 16 Января. На крестѣ золотомъ вѣночекъ изъ живыхъ вѣтвей.

Архангельскому краю не должна быть чужда эта работа по заповедям мат. Государство содер-

качества полимера придают ему следующие особенности.

В 1897 году Чубинский отправился на заработки вг. Татария из Печорский край и дошел до Урала; отсюда об этой поездке (мной библиографическая запись) публикует свой доклад и восторженность. В это время Чубинского уже приковали из-за болезни многие ученых общества, избравших его в свои члены. Возвратившись из Печоры, Чубинский работает над переводом о произведениях Витте-Вильгельм Лоренс, об Экстеринской книге, о солдаты, эмолу-рози, приписывает самое усердное участие в комиссии по переводу образования, индустри-

Павел Платонович умер 45 лет от ро-
ду, после тяжелой болезни, начало которой ви-
ротно было связано с промашками выхаж-
ки его на Архангельской губернии еще во вре-
мя проживания его здесь.

Н. Л.

Радіо
Свобода

«...Не допускать ввоза книг, издаваемых за границею на малорусском наречии...»

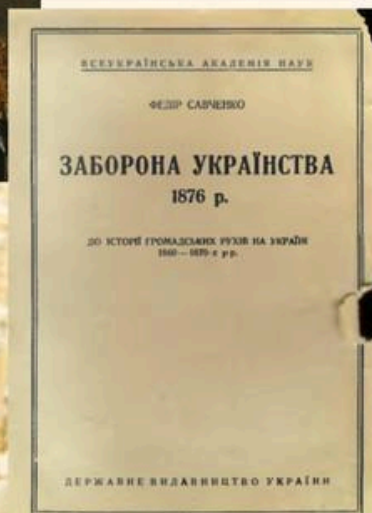
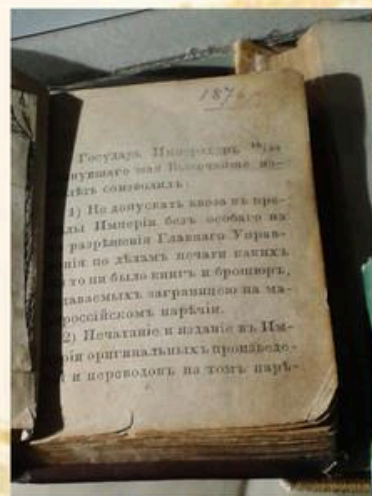

на свои обязанности, возлагая на них и на своих коллег и помощников, быть аспирантами, двигаться в сторону своего собственного Института. Но наклонности Павла Платоновича этого не могли вытеснить. Он влился в работу устной оферой деятельности и, следовательно, время шло, мы видели его уже в Архангельском окружном Статистическом Комитете, где на его долю выпала самая ответственная и восторженная деятельность. Статистическая работа того времени не только у нас, но и в других губерниях, носила совершенно хаотический характер; так же, по моему мнению, Архангельский Комитет давно обратился на себя внимание рус-

Емський указ

Імператор
Олександр II

2.Поява писемності у східних слов'ян

Письмо у слов'янських землях до кирилиці

Письмо у слов'янських землях до кирилиці

ЧЕРТИ і РЕЗИ – X ст.

ОДИН	ДВА	ТРИ	ЧЕТЫРЕ	ПЯТЬ	ШЕСТЬ	СЕМЬ	ОСЕМЬ
1 И	2 Д	3 Т	4 ЧЩ	5 ПРА П	6 ШЩ	7 С	8 О
9 Н	10 В	11 Р	12 ЕЗ	13 Я Х	14 А	15 З	16 Б
17 У	18 К	19 ЕЕ	20 Л	21 М	22 Ю	23 СЦ	24 Ж
							25 Ы

Протокирилиця

ІСХНА РЕНІВІ РЕ ВО
 НАЛО РЕЕ НС
 ЕІСЪЖАМ. Н НІ
 К'В 'ХАДХОД ФІОДН
 ЖНВДЧН СЛАВА К'Т'ЕРО
 УНІЕЧ ПНІПКО С'УДШІА
 44РІ 7С ПІТІ

Після хрещення Русі виникла потреба створити новий слов'янський алфавіт

А	Б	В	Г	Д	Є	Е
Азь	Боги	Вѣди	Глаголи	Добро	Есть	Есмь
Ж	З	З	И	І	Ї	Ћ
Животъ	Зѣло	Земля	Иже	Іжеи	Їноть	Гервь
К	Л	М	Н	О	П	Р
Како	Людіе	Мыслѣте	Нашъ	Онъ	Покои	Рѣци
С	Т	У	Ѹ	Ф	Х	Ѡ
Слово	Твѣрдо	Укъ	Оук	Фертъ	Хѣръ	Отъ
Ц	У	Ш	Щ	Ъ	Ы	Ь
Ци	Чѣрваль	Ша	Шта	Еръ	Еры	Ерь
Ѧ	Ю	Ѧ	Є	Ѡ	Ѧ	Ж
Ѧтъ	Юнь	Аръ	Эдо	Ом	Ень	Одь
Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ	Ѧ
Ѧта	Ота	Кси	Пси	Ѧита	Ижица	Ижа

3. Види письма у Київській Русі

Устав - ранній тип кириличного письма (XI-XIV ст.)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Решеніу частиніу Селіхестову канцис^{св}

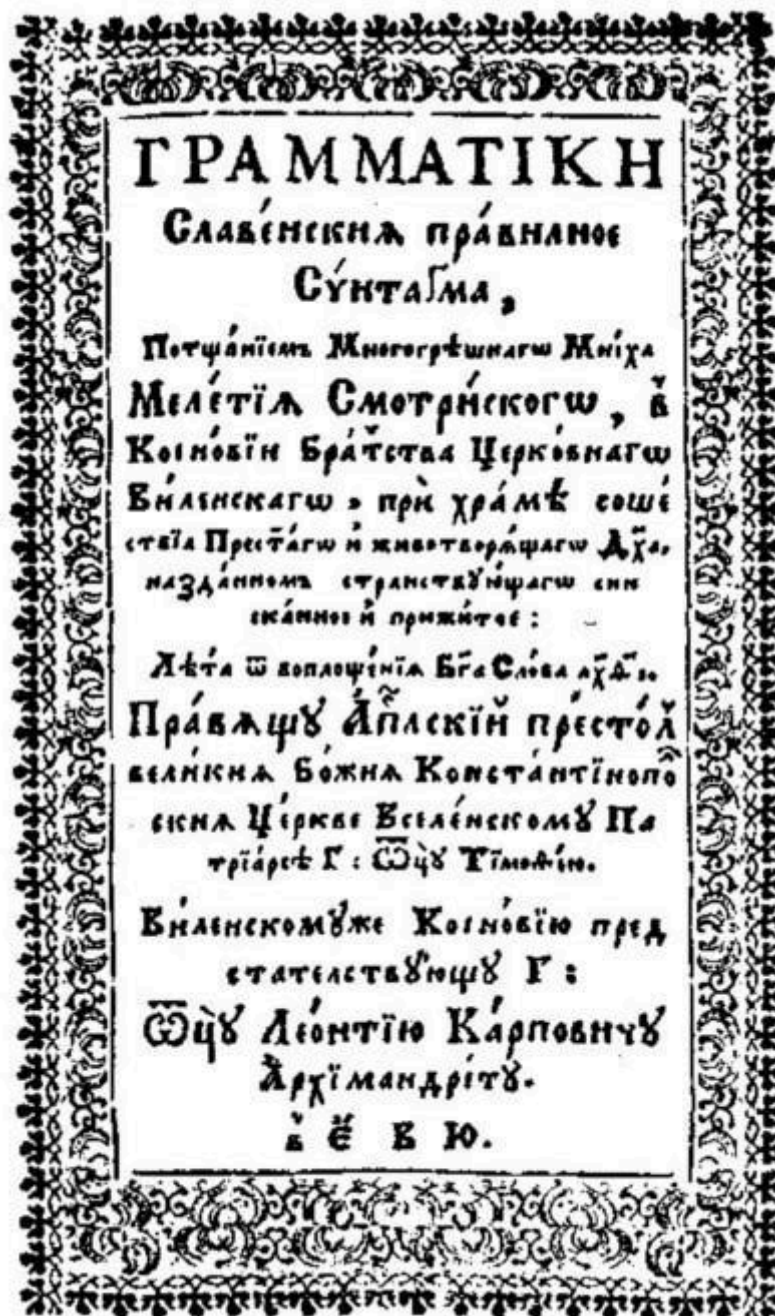
Судя по рукописи, текст, вероятно, относится к описанию или упоминанию некоего места или события. Визуально текст выглядит следующим образом:

Судя по рукописи, текст, вероятно, относится к описанию или упоминанию некоего места или события. Визуально текст выглядит следующим образом:

Судя по рукописи, текст, вероятно, относится к описанию или упоминанию некоего места или события. Визуально текст выглядит следующим образом:

“Граматика” Мелетія Смотрицького (1619)

“Граматика” – підручник церковнослов'янської мови

- Увів літеру Г
- Встановив правила вживання літер на позначення голосних і приголосних, вживання великої букви, розділових знаків, правила переносу.
- Відкрив у слов'янській відміні місцевий відмінок.

Перша рукописна граматика української мови Івана Ужевича – «Граматика словенська» 1643 р.

Це була перша граматика української мови XVI-XVII століть, заснована на живій народній мові, яку називали "простою мовою"

Сучасний український алфавіт

Особливості розвитку української мови на сучасному етапі

Українська мова – державна.

Володіння українською мовою - обов'язкова вимога до претендентів на високі посади в різних сферах суспільної діяльності.

Законом встановлена вимога транслювати рекламу українською мовою.

Збільшується обсяг добового мовлення українською мовою в інформаційному просторі.

Повернення витіснених питомих слів

ФОТОГРАФІЯ – СВІТЛИНА

ЧАШКА – ФІЛІЖАНКА

КАРТА – МАПА

ПРОГРЕС – ПОСТУП

ПРЕС-СЕКРЕТАР – РЕЧНИК

СФЕРА – ЦАРИНА

Перевір себе

1. Праслов'янська мова	А) IX-перша пол. XIII ст.
2. Протодавньоруська мова	Б) XIX-XXI століття
3. Давньоруська мова	В) III тис. до н.е. VI ст. н.е
4. Староукраїнська мова	Г) VI – IX ст.
5. Нова українська мова	Ґ) друга пол. XIII ст – XVIII ст.

Котра чия?

1. Мелетій Смотрицький А) 1619
2. Іван Ужевич Б) 1643

Працюємо з підручником (ст. 5-7)

Вправа 5, ст.8.

Учбове завдання Виписати 6-10 висловлювань видатних людей про мову.

Українська мова: підруч. для 9 кл. загальн.навчальних закладів / О.Глазова.

— К. : « Ранок», 2017. — 239 с.